

Het is hem gebleken:

1°. dat bij éézijdige aandoeningen van het middenoor met verstopping der tuba de toon van de stemvork C², vóór den neus gehouden, *sterker wordt gehoord in het gezonde oor*. In den regel wordt, ook bij het slikken, de toon in het gezonde oor veel sterker waargenomen.

Somtjids gebeurt het echter, dat bij een slikbeweging de toon plotseling veel sterker *in het zieke oor* wordt gehoord, een bewijs, dat de verstopte tuba zich bij het slikken opent. Eveneens wordt waargenomen, dat in sommige gevallen, waarbij de boven beschreven proef tot een verstopping der tuba heeft doen besluiten, na een luchtinblazing door de tuba de stemvorktoon, bij het slikken of zelfs permanent *in het zieke oor* versterkt wordt gehoord.

2°. Bij éézijdige aandoeningen van het middenoor zonder verstopping der tuba wordt in de meeste gevallen de toon van de vóór de neusopeningen trillende stemvork *sterker gehoord in het zieke oor*. Daarentegen gebeurt het dikwijls, dat bij het slikken de waarneming van den toon voor een oogenblik *op het gezonde oor* overgaat.

3°. Bij éézijdige labyrinth-aandoeningen wordt de vóór de neusopeningen geplaatste stemvork *alléén in het gezonde oor* gehoord, zoolwel bij rust als gedurende het slikken.

Ziehier dus een nieuw diagnosticum, dat, moge het ook, evenmin als de proeven van WEBER en RINNE voor elk geval volkomen betrouwbaar zijn, toch een belangrijke plaats zal innemen naast de andere middelen, die ons ten dienste staan voor de diagnose der permeabiliteit van de tuba: het experiment van POLITZER, de proef van VALSALVA en het katheterisme.

H. BURGER.

PARTICULIERE CORRESPONDENTIE.

Parijs, 5 Juni 1892.

Amice!

Het is Zondag-ochtend en het regent. Hoogst onaangenaam toeval voor iemand, die, als ik, een paar dagen in Parijs doorbrengt om eens een verzetje te hebben. Nu het er eenmaal toe ligt, dat ik althans van morgen niet, zooals het plan was, kan gaan wandelen, nu kom ik U herinneren aan wat Gij me onlangs gezegd hebt: „Schrijf een brief uit Parijs voor het *Tijdschrift*, „dan plaats ik hem bij wijze van feuilleton”. Welnu, Amice-Gérant, of Uw lezers er tevreden over zullen zijn, weet ik niet; maar den gevraagden brief krijgt Ge. En ik ben zelfs zoo gelukkig, dat ik min of meer medische onderwerpen voor mijn brief vinden kan.

Ik behoef U wel niet te zeggen, dat ik de beide Salons ben gaan bezoeken; zoolwel in den eenen als in den anderen waren enkele schilderijen voor den medicus als zoodanig van belang. In den Salon des Champs Elysées zag ik

Deel I, n°. 24, 1892.

twee stukken, bestemd ter versiering van, ik weet niet meer welke zaal in het Hôtel-Dieu. Het eene, la contre-visite de l'interne, vertoont een ziekenzaal. Op den achtergrond de ziekenzuster (laïque, bien entendu), rechts en links eenige bedden en in het voorste bed een patiënt, die geäusculteerd wordt door den interne. Het typische toilet der Parijsche internes des hôpitaux, de lange witte jas en het zwarte calotje, ontbreekt niet. Vooral door het onderschrift is de voorstelling sprekend. De chef der afdeeling en de interne zijn het klaarblijkelijk over de diagnose niet eens geweest. Nadat hij „son cher maître” uitgeleide gedaan heeft tot aan diens coupé, wil de interne nog eens op zijn gemak de patiënte onderzoeken. En hij doet dat met den meest mogelijken ernst, in de hoop, dat hij in zijn eerste opvatting versterkt zal worden. Dan kan er morgen nog weer over gediscuteerd worden, en wil de chef hem geen gelijk geven, dan kan hij zich altijd nog troosten, door „dans son for intérieur” hem toe te roepen, wat ik dezer dagen een scheldenden koetsier tegen een anderen hoorde zeggen: „eh, va donc, espèce de député!” Ziedaar tevens den invloed van het algemeen stemrecht met een enkelen trek geteekend. Espèce d'imbécile! is niet sterk genoeg voor den slecht geluimden koetsier; hij zoekt naar een ander woord om zijn verachting voor zijn confrater uit te drukken, en hij vindt niets krachtiger, dan hem voor gekozene des volks uit te maken. „Espèce de député, va donc!” Wat een heerlijke les voor onze voorvechters van het algemeen stemrecht. Maar, pardon, ons *Tijdschrift* is geen politiek orgaan, derhalve zal ik dit punt laten rusten.

De tweede schilderij heet: „Au laboratoire” en is niet zoo suggestief als de eerste. Microscopen, reageerbuisjes, een sterilisatie-oven enz. vormen de omgeving van twee internes, die bezig zijn met een experiment op een konijn.

Als derde medische schilderij is er een transfusie van geitenbloed bij een phthisica. Directe transfusie van arterieel geitenbloed, naar de richting der canule te oordeelen, in een arm-vena van het bleeke kind, dat op de baar ligt. Vergis ik mij niet, dan is dit stuk nog te koop. Mocht een uwer lezers lust hebben het voor zijn studeerkamer aan te schaffen, dan weet hij waar hij terecht kan.

In den Salon du Champ de Mars is een groote panneau décoratif, bestemd voor een der zalen van de Ecole de médecine de Lyon. Daar ziet men rondwandelen op een soort van spinasie-veld een oudachtig heer, die zich met een interne onderhoudt. Verder een ander interne, die een patiëntje staande houdt, dat zoo misteekend is, dat men zou denken, dat het behalve een torticollis ook een schouder-luxatie heeft. Op den achtergrond loopen in het spinasie-veld een paar pleegzusters en een kind op bloote voeten. Of dit KNEIP avant la lettre of namaak is, weet ik niet. Een schoonen indruk geeft het stuk niet.

Het Lyonsche hospitaal en de daarmee samenhangende Ecole de médecine kan zich de weelde veroorloven van dergelijke schilderijen te bestellen. In het einde der vorige eeuw heeft het groote hospitaal te Lyon een kolossaal terrein geërfd, dat toen op korten afstand van de stad, aan den overkant der Rhône lag. Dat terrein, toen weinig waard, hebben de administrateurs zuinig bewaard, totdat de stad zich daarheen uitbreidde, en toen hebben zij het gaandeweg voor enorme sommen als bouwterrein verkocht.

Wie voor de Parijsche hospitalen die schilderijen betaalt, weet ik niet. Ik vermoed echter, dat zij ook eigen fondsen voor dergelijke uitgaven hebben. Om nog een oogenblik bij de beide salons te blijven, zou ik eigenlijk moeten spreken van de talloze naakte figuren, die men er vindt. Maar ik ben noch schilder, noch genoeg anatoom om daarover met behoorlijk verstand van zaken te spreken. De hoofdimpresie, die de meeste dier naakte figuren maken, is groezeligheid. Men krijgt neiging om te zeggen: „ziezo, nu je toch uitgekleed zijt, neem nu dadelijk een bad”.

Doch ook dit helpt niet altijd. Immers op den Champ de Mars is een schilderij, voorstellende een jonge vrouw in zee. Het is mij niet recht duidelijk geworden, of de vrouw zwemt, dan wel of de bedoeling is haar voor te stellen als lijk, dat aangespoeld wordt. Ik geloof het eerste, maar voor het tweede pleit de kleur van het lichaam, die mij deed denken aan den versregel uit De Doofpot: „het lijk dat zag al leelijk blauw”.

Natuurlijk zijn er ook uitzonderingen en als eene daarvan noem ik een stuk van BOUGUEREAU, een jonge vrouw met naakt bovenlijf, de beenen in een blauwe stof gedrapeerd en om welker hoofd een zwerm kleine „amours” voltigeert. Zoowel kleur als teekening zijn verrukkelijk schoon.

Hiermede neem ik van de salons afscheid om U wat te vertellen van de „fête des fleurs” in de „Allée des Acacias”. Is dat ook al een medisch onderwerp? hoor ik U vragen. Zeer zeker en ziehier hoe.

Het bloemenfeest werd gegeven ten bate van de „caisse des victimes du devoir”. Ieder, die in de vervulling van zijn plicht ongeschikt wordt voor de verdere uitoefening van zijn bedrijf, heeft dus aanspraak op ondersteuning uit dit fonds. Ook voor medici, zieken-verpleegsters, enz. is dus „la caisse des victimes du devoir” bestemd, en ik heb dus het recht, het daarom juist als medisch onderwerp ter sprake te brengen.

De Fransche en speciaal de Parijsche weldadigheid is onuitputtelijk en zoodra er aan het uitoefenen der weldadigheid nog een gelegenheid verbonden is, die kans oplevert, „de voir et surtout d'être vu”, dan ontbreken vooral de schoone bewoonsters van Parijs niet. Ongaarne zou ik U van de „fête des fleurs” zelf een beschrijving geven. Wanneer men de personen niet kent, zelfs niet bij name kent, die er aan meêdoen, is één dergelijke cavalcade van circa 2000 rijtuigen, waarvan bijna alle van bloemen voorzien en sommige met bloemen versierd, maar half aardig. Bovendien liet het gevecht met bloemen nog al wat aan levendigheid te wenschen over. Liever dus dan over het bloemen-corso te spreken, vertel ik U, hoe ik gelegenheid gehad heb te zien, hoe zelfs „les petites bourses” deze gelegenheid aangrijpen om mede te doen aan die poëtische uiting der weldadigheid.

Daartoe neem ik U mede naar de „Halles” 's morgens om 8 uur. Eigenlijk had ik al vroeger moeten gaan, om de drukte in vollen gang te zien. Maar mij dunkt, dat 8 uur al een zeer behoorlijk uur is voor iemand, die bezig is „à s'administrer de la parisine”.

Welnu dan, Zaterdag-ochtend wandelde ik door de „Halles”. Nadat ik mij, niet zonder moeite, had gewerkt door talrijke met pakken, manden, enz. beladen dragers, kwam ik, helaas! eerst in de afdeeling van de visch. De onaangename stank, die daar heerschte, zou bijna voldoende zijn om den

grootsten visch-liefhebber voor altijd den smaak te doen vergaan voor den „filet de sôle à la n'importe qui ou n'importe quoi”.

Gelukkig werd ik weldra beloond, doordat ik daarna bij de bloemen kwam. De stank van het begin was snel vergeten, ten gevolge van den heerlijken geur, die daar te genieten was. Al rondflaneerende werd ik getroffen door een juffertje in een uiterst eenvoudig toiletje, bezig om zich groote hoeveelheden bloemen aan te schaffen. De collectie groeide steeds aan en de koopster ontzag geen moeite om zooveel mogelijk „sous” af te dingen, voor zij een nieuwen koop sloot. Eindelijk was de buit zóó groot, dat de armen van de tengere Parisienne te zwak werden om alles te dragen en tegelijk haar beurs en den sleep van haar japon te administreren. Ik vertrouw, dat Gij van mijn beleefdheid genoeg dunk hebt om te begrijpen, dat ik toen aangeboden heb, om een deel van den last te dragen. Alzoo geschiedde het en Uw „occasional correspondent” wandelde weldra met een groote bos korenbloemen in den eenen arm en een niet minder groot pak „oeillets” in den anderen arm naar het rijtuig, dat de koopster wachtte.

Daarbij hoorde ik, dat de bloemen voor de „fête des fleurs” bestemd waren, maar dat de beurs van de jeugdige schoone haar noodzaakte den voorraad zoo zuinig mogelijk in te slaan.

Het rijtuig was bereikt, de bloemen ingeladen, een buiging van mijn kant, een vriendelijken groet van haar zijde en onze wegen waren gescheiden. 's Middags zag ik haar, ietwat meer opgetuigd, in de Allée des Acacias rijden. Toen evenwel heb ik de kennismaking met mijn ochtendschoone, van welker état civil het beter is te zeggen, „glissez, mortels, n'appuyez pas!” maar niet voortgezet. Ik vond echter de heele geschiedenis als trait de moeurs niet onaardig en geef haar als zoodanig.

En nu ten slotte, heel wat anders. Zoozeer wat anders, dat de overgang haast te groot is.

Uw lezers hebben onlangs kunnen zien, dat te Parijs een individu is, dat de eigenaardigheid vertoont van te hebben, wat VERNEUIL heeft genoemd, een anus musical. Onder den titel van pétomane vertoont de man zijn kunsten in den Moulin rouge, en merkwaardigheidshalve moest ik dat gaan zien, pardon hooren. „Une page de ZOLA en action”, dat is wel de kortste definitie, die er van de voorstelling te geven is. De artist komt op in groot toilet, roode rok, laag uitgesneden wit vest, korte broek, „rien n'y manque”. Hij debiteert eerst een korte toespraak en annonceert alles wat hij zal laten hooren. Als hoogste glanspunt van zijn kunst noemde hij „au clair de la lune” en „do, „mi, sol, do,” die hij zou zingen (s. v. v.)

Nu, een zekere graad van musikaalheid was werkelijk aan de flatus waar te nemen; dat is niet te miskennen. Als voorstelling in een soort van ker-mistent beschouwd, kan men er echter niet anders van zeggen, dan dat daarbij het belachelijke en het walgelijke om den voorrang streden.

Toen ik na de voorstelling den „artiste” vroeg, op welke wijze hij zijn voorraad lucht hernieuwde, zeide hij, zeer verheugd over medische belangstelling, dat hij de lucht af en toe op nieuw aspireerde en vertoonde mij dat nog eens extra. Het bovenlijf iets voorover gebogen en met de handen boven de knieën gesteund, maakt hij een soort van looze adembeweging en

daarbij strijkt de lucht onder hoorbaar sissend geluid het rectum in. Uit vrees voor een eere-kannonade als afscheidsgroet ben ik toen maar snel verdwenen.

Als „mot de la fin” van dezen reeds te langen epistel citeer ik de volgende aardigheid uit *le Figaro*.

En se rendant au théâtre de ses succès, le baryton (façon Rabelais) du Moulin Rouge glisse sur une pelure d'orange et tombe assis sur son séant.

On s'empresse autour de lui, on le relève.

— Vous ne vous êtes pas fait mal?

— Mais non, mais non.

— Vous auriez si bien pu vous casser la voix!

Après cela, tirons l'échelle.

t. t.

TREUB.

INGEZONDEN.

Geachte Redacteur!

Hoewel ik niet het voornemen had de Hoofdbestuurs-crisis in dit *Tijdschrift* te behandelen, doch daarmee te wachten tot de a.s. Algemeene Vergadering, zou, na het opstel van Dr. BLOEKER, daarover zwijgen tot mingewenschte gevolgtrekkingen aanleiding kunnen geven. Ik zal de quaestie niet in haar geheel behandelen, daarvoor wordt te veel plaats vereischt, doch wensch alleen een paar onjuistheden in het opstel van Dr. BLOEKER te rectificeeren.

Dr. BLOEKER schrijft op bladz. 771 van dit *Tijdschrift*:

1°. „Dit adres (*Mededeeling* van Rotterdam e. O. aan de Afdeelingen. S.) was „buiten het Hoofdbestuur om, met verzoek om adhaesie gezonden aan de Voorzitters der andere Afdeelingen”. In werkelijkheid staat slechts boven de circulaire: „WelEd. Zeer Gel. Heer! Bij dezen heb ik de eer U te berichten, dat door de Afd. Rotterdam e. O. der Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst onderstaand schrijven aan het Hoofdbestuur onzer „Maatschappij is gericht”. Geen sprake dus van verzoek om adhaesie.

2°. „buiten het Hoofdbestuur om”. In werkelijkheid staat in het *origineele* adres aan het Hoofdbestuur *aan den voet daarvan* vermeld, dat een *afdruk* daarvan is verzonden aan de Afdeelingen enz. Dat Rotterdam e. O. dit slechts deed om de zaak te bespoedigen en zodoende het Hoofdbestuur behulpzaam te zijn, zal wel door ieder welwillend lezer ingezien worden. Bovendien bevat onze Wet geen enkele bepaling waarbij dit verboden is. Den Haag deed zulks nog onlangs en Haarlem zelfs dezer dagen.

Ons adres aan het Hoofdbestuur is vastgesteld Zaterdag 5 Maart. In de Nieuwe Rotterd. Courant van Woensdag 2 Maart bijv. stond: De volgende week (dus de week tusschen 6 en 12 Maart) sectie-onderzoek van de wijzi-